

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا فَتْحُ الْأَبْوَابِ ١٣٠٥

سلام

«**الگوپذیری**» از ویژگیهای رفتاری و اخلاقی

رسول الله صلی الله علیه و آله به عنوان «**أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ**»:

پنجم آبان ۱۴۰۰

برای اینکه این گفتگو در زندگی ما،

«کاربردی و مفید» باشد،

باید چند «نکته مهم» را

با دقت در قرآن، «بررسی» کنیم:

نکتہ اوّل:

« أُسْوَه » با « أَلْكَو » فرق دارد:

اولاً: «الگو»، «کپی» کردن در «**جزئیات**» است:

(مثل الگو در: خط، نقاشی، خیاطی، آشپزی، آرایش، معماری، ...)

ثانیاً: «الگو» (یا سبکها، رسوم، عادات)، فرد را وامی‌دارد تا

به: «**عقل و شرائط**» (و سن، جنسیت، ...) **خودش**»

«**بی‌اعتنائی**» کند.

ثالثاً: «**الگوپذیری**»، «**طبایع** مختلف « مردم را

«**یکسان**» و «**همسان**» می کند.

رابعاً: «**الگوپذیری**»، مانع «**ابتکار** و **خلاقیت**» است.

خامساً: هیچ «**الگوئی**»، «**جامعیت**» ندارد،

و به «**مقصد** و **راه** زندگی» هم، کاری « ندارد. »

سادسا: به خاطر همین « **خصوصیاتِ ضدّ انسانی** »،

« **استکبار** » از طریق « **عوامل** » متنوّع خود،

بسیار می‌کوشد تا از یکسو با « **ورزش** » و « **فیلم** »،

برای اقشار مختلف، « **الگوسازی و بُت‌تراشی** » کند،

و از¹⁰ سوی دیگر خصوصا جوانان را به « **الگوپذیری** » بکشانند.

اما « **أُسُوهُ** »،

اولاً: « **جهت نما** » و « **شاخصِ راهِ سعادت** » است،

ثانیا: پیروانش را از « **تقلیدِ کور کورانه** » باز می دارد،

ثالثاً: مشوّقِ « **تفکّر، تعقّل، خلاقیت و ابتکار** » است.

رابعاً: آنها را به تشخیصِ « **عملِ صالح** » می رساند.

نظرِ شما؟

نکته دوم:

وظائف مردم در قبال رسول الله:

اول: ولایت پذیری:

أِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ

(مائده/٥٥)

وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا

فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ (مائده/٥٦)

دوم:
باور کردن:

نساء: ١٣٦ يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا **آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ**

أعراف: ١٥٨ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ.... فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيُّ الْأُمِّيُّ ...

تغابن: ٨ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ

فتح: ٩ **لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ** وَتُعْزِرُوهُ وَتُقِرُّوهُ

نور: ٦٢ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ...

حجرات: ١٥ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ

سوم:
پذیرفتن:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا؛

اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ

إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ (أنفال/ ٢٤)

الَّذِينَ **اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ**

مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ (آل عمران/ ١٧٢)

چهارم:
إطاعت کردن:

آل عمران: ١٣٢ **وَ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ الرَّسُولَ** لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ (نساء/٥٩)

وَ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ ... (مائده/٩٢) **وَ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ** ... (تغابن/١٢)

قُلْ: **أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ** (نور/٥٤)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ (محمد/٣٣)

أنفال: ١ ... **أَطِيعُوا اللَّهَ وَ رَسُولَهُ** ... أنفال: ٤٦ ... **أَطِيعُوا اللَّهَ وَ رَسُولَهُ** ...

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ رَسُولَهُ (أنفال/٢٠) ... **أَطِيعُوا اللَّهَ وَ رَسُولَهُ** ... (أحزاب/٣٣)

... **وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ** لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (نور/٥٤)

نساء: ١٣ ... وَ مَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ ...

نساء: ٦٩ وَ مَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَ الرَّسُولَ

نور: ٥٢ وَ مَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ يَخْشَ اللَّهَ وَ يَتَّقْهُ ...

فتح: ١٧ وَ مَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ ...

نساء: ٦٤ وَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ ...

حجرات: ١٤ ... وَ إِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَ رَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئاً ...

نساء: ٨٠ مَن يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ ...

پنجم:
تبعیت کردن:

بقره: ١٤٣ ... وَ مَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا **لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعُ الرَّسُولَ** ...

آل عمران: ٣١ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ **فَاتَّبِعُونِي** يُحِبِّكُمْ اللَّهُ ...

توبه: ١١٧ لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَ الْمُهَاجِرِينَ وَ الْأَنْصَارِ

الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ ...

آل عمران: ٥٣ رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَ **اتَّبَعْنَا الرَّسُولَ** فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ

أعراف: ١٥٧ الَّذِينَ **يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ** النَّبِيَّ ...

پرسش ۱:

فرق « اطاعت » با « تبعیت »؟

« اطاعت »،

عاملِ « معیت و همراهی » است،

اما « تبعیت »، عاملِ « اهلیت و از او شدن » است:

فَمَنْ تَبِعَنِ فَإِنَّهُ مِنِّي وَمَنْ عَصَانِي (إبراهيم/۳۶)

نکته سوم:

با توجّه به « **إِطْلَاق** » و « **وَجُوب** »:

« **تَوَلَّى، اِيْمَان، اِجَابَت، اطَاعَت و تَبَعِيَّت** »

از « **رَسُولُ اللَّهِ** » صلى الله عليه و آله،

« **أُسُوهُ** » بودن، بر « **عِظَمَت** » ایشان نمی افزاید و

« **تَكْلِيف** » تازه‌ای نیز بر مؤمنین نسبت به ایشان نیست.

نظرِ شما؟

برای « **اثبات** » این « **ادّعا** »،

لازم است

« **حواشی** » این « **آیه** » بسیار **مهم** » را

با دقّت بررسی کنیم.

پرسش ۲:

بزرگترین « جنگ » علیه اسلام کدام بود؟

ظاهراً « جنگِ **أحزاب** »،

« بزرگترین بسیج تمام دشمنانِ اسلام »،

و رویارویی « تمامِ **کفر** »،

در برابر « تمامِ **ایمان** » بود.

زیرا امیرالمؤمنین صلوات الله علیه دربارۀ این جنگ فرمودند:

قریش و قبائل عرب گرد هم آمدند،

و با هم پیمان بستند تا هرگز «برنگردند»،

مگر اینکه «رسول خدا»

و «ما فرزندانِ عبدالمطلب» همراه ایشان را بکشند.

(خصال: ۲/ ۳۶۸) (بحار الانوار: ۲۰/ ۲۴۴) (شرح الاخبار: ۱/ ۲۸۷)

قرآن جنگِ « **أحزاب** » را چنین توصیف می کند:

إِذْ جَاؤُوكُمْ « مِّنْ فَوْقِكُمْ » وَ « مِّنْ أَسْفَلِ مِّنْكُمْ » (؟؟؟)

وَ إِذْ زَاغَتْ الْأَبْصَارُ وَ بَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَ تَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونَا (۱۰)

هٰذَاكَ ابْتَلٰى الْمُؤْمِنُونَ وَ زُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا (أحزاب/۱۱)

وقتی از بالا و پائنتان آمدند که چشمها خیره شد و جانها به گلوگاه رسید و به خدا گمان بد می بردید،

آنجا بود که مؤمنین با « تکانه های بسیار شدید »، « آزمایش » شدند.

« منافقین و یہودیّان درونی » ہم

در کنار آن « مهاجمین بیرونی »،

بسیار کوشیدند با « خیانت و ایجادِ شُبہہ »،

علیہ « رسول اللہ » صلی اللہ علیہ و آلہ،

« مردم » را از « گردِ آن حضرت » دور کنند.

اما « حمایتِ الهی » و « اِقتدارِ نبوی »،
« شجاعتِ علوی » و « ابتکارِ سلمانی »،
باعث شد که آن یورش بسیار بزرگ و خطرناک،
با « کمترین هزینہ » از هر نظر « ختم به خیر » شود،
و « قریش و قبایل عرب و یهودیان و منافقین »،
سرافکنده شوند و « مؤمنین »، « عزّت » پیدا کنند.

قرآن، درباره « **حمایت الهی** » در جنگِ اَحزاب می‌فرماید:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا؛ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ،

إِذْ جَاءَتْكُمْ **جُنُودٌ** فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ **رِيحاً** وَ **جُنُوداً** لَّمْ تَرَوْهَا

وَ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا (احزاب/۹)

ای اهلِ ایمان؛ نعمتِ خدا بر خود را یاد کنید آن وقتی که گروه‌هایی بر شما هجوم آوردند پس تندباد و سپاهی که آنها را نمی‌دیدید علیه آنها مأمور کردیم و خدا به آنچه می‌کنید بیناست.

« میوه » و مهمترین دستاوردِ

جنگِ بزرگِ « احزاب »؟

قرآن، بعد از توصیفِ « منافقینِ مدینه » (از آیه: ۱۲ تا ۲۰) می‌فرماید:

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ

أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ ... (أحزاب/ ۲۱)

قطعاً^{۴۲} برایتان در « رسول الله »، « اُسوهای زیبا » است ...

پریشی ۳:

با توجّه به اینکه هنگام نزولِ این آیه،

رسول اکرم صلی الله علیه و آله، در میان مردم **حاضر** بودند

چرا فعلِ «**كان**» به شکل «**ماضی**» بیان شده؟

آیا ایشان «**الآن**» برای ما، «**أسوه**» نیستند؟

یا ⁴⁴ «**مقتدا** بودن» ایشان، «**همیشگی**» است؟

پاسخ: « فعلِ **کان** » محدود به زمانِ « ماضی » نیست،

و می‌تواند برای زمانِ « حال و آینده » هم باشد. مثال:

... وَ **كَانَ** اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا. (خداوند، همواره دانای حکیم است.)

وَ **كَانَ** اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ رَّقِيبًا (احزاب/۵۲) (خداوند، مراقبِ هر چیزی هست.)

ما **كَانَ** عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ ... (احزاب/۳۸)

(بر پیامبر در آنچه خدا برای او واجب کرده، گناهی نیست.)

... ما **كَانَ** لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ ... إِنَّ ذَلِكُمْ **كَانَ** عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا (احزاب/۵۳)

45

(و سزاوار نیست رسول خدا را برنجانید ... زیرا این کار، نزد خداوند، گناه بزرگی است.)

پس با توجّه به « کَانَ » در آیه:

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ

أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ ... (أحزاب/ ۲۱)

« فردی » که « أُسْوَه » بودنش « اثبات » شود،
« همیشه » و در « همه ابعاد زندگی »، « أُسْوَه » است.

پرسش ۴:

« أُسْوَه » یعنی چه؟

« أُسْوَةٌ » از ریشه « أُسْوَ »،

یعنی: « **شاخص** و **مقتدا** »

که « ۳ بار » در قرآن تکرار شده است:

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ....

(أحزاب/٢١)

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ..

(ممتحنه/٤)

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ.... (ممتحنه/٦)

« أُسْوَه »، « وِیژگیهائی » دارد که

که در « پیچ‌هایِ مهمِ » تاریخی،

می‌تواند برای « اُمت »،

« شاخص » و « راه‌نما » باشد.

پرسش ۵:

فرقِ «تبعیت» با «اقتدا»؟

هر « **تبعیتی** »،

الزاماً « عاقلانه و آگاهانه و اختیاری » نیست،

و ممکن است « اجباری » و « متبوع » فردی « ناصالح » باشد،

اما « **اقتدا** »،

« تبعیتی ارادی و آگاهانه و مشتاقانه »،

⁵⁴ و از فردِ « راه‌بلدی » است که « شایسته پیروی » است.

نکته چهارم:

پرسش ۶:

آیا «أسوه» بودن،
«إنحصاری» است؟

قطعاً « خیر »،

زیرا « نیاز » مردم به « امام و مقتدا و اُسوه »،

به نحوی است که « او » باید

در « دسترس » و در معرضِ « نگاهِ » آنها باشد.

پس « **أُسُوهُ** » در این « سه آیه »،

برای معرفی « مقتدا » بودنِ « **مُؤْمِنَانِ خَاصَّةٍ** » است که

در « **آزْمُونِ** حمایتِ شجاعانه و جانانه از **حَقِّ** »،

« به اعتراف همه مردم »، موفق شده‌اند.

که مصداق کامل آن، حضرتِ « **امیر المؤمنین** » صلوات الله علیه است

که شایستگی ایشان در جنگ بزرگ احزاب، به همگان اثبات شد.

بہ چه دلیل؟

دلیل اول:

حرفِ « فِی » برای « معرفی » است:

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ (أحزاب/ ۲۱)

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ (ممتحنه/ ۴)

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ (ممتحنه/ ۶)

حرف «فی» یعنی چه؟

معنای غالب در حرفِ « فِی »، ظرفیتِ مکانی یا زمانی است.

اما این واژه، « معانی دیگری » هم دارد.

که یکی از معانی « فِی »، « **درباره** » است.

که در « آیات متعدّدی » به کار رفته است. مانند:

قُلْ: أَتُحَاجُّونَنَا فِی اللَّهِ؟... (بقره/۱۳۹)

(بگو: آیا درباره خداوند با ما حاجّه و جدال می کنید؟)

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ ... (نساء/ ۱۱) (خداوند شما را درباره فرزندان سفارش می کند.)

وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ ... (نساء/ ۱۲۷) (و از تو درباره زنان می پرسند.)

... وَلَا تُخَاطِبُنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا ... (هود/ ۳۷) (مؤمنون/ ۲۷)

(درباره آنها که ستم کردند با من سخن مگو.)

... فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَا فِي أَنْفُسِنَا ... (بقره/ ۲۴۰ و ۲۳۴)

(پس نسبت به آنچه درباره خود انجام دادند، بر شما گناهی نیست.)

قَالَتْ رُسُلُهُمْ: أَفِي اللَّهِ شَكٌّ ... (ابراهیم/ ۱۰) (رسولانشان گفتند: آیا درباره خدا شک دارید؟)

... قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى ... (شوری/ ۲۳)

(بگو: از شما برای آن جز مودت درباره « نزدیکان » مزدی نمی خواهم.)

پس « **فی** » در این آیه، برای بیانِ « ظرفیت » نیست:

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ **فِي** رَسُولِ اللَّهِ

أَسْوَهُ حَسَنَةٍ (أحزاب/ ۲۱)

بلکه^{۶۶} آیه، « همانندهای رسول الله » را مطرح می کند ...

دلیل دوم:

قرآن می فرماید:

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ

وَالَّذِينَ مَعَهُ ... (ممتحنه / ۴)

قطعاً برایتان در ابراهیم و « همراهان او » اسوه‌ای زیباست ...

از اینکه یاران خاصّ حضرت ابراهیم صلوات الله علیه نیز

« **أُسُوهُ** » هستند،

معلوم می‌شود که: « **اسوه بودن** »،

در « **إِنْحِصَارٍ** » آن دو رسول معظم صلوات الله علیهما،

« **نیست** ». »

دلیل سوم:

در جنگ احزاب، فقط « ۵ نفر » از « خندق » عبور کردند،

که « قویترین » آنها، « عمرو بن عبدود » بود.

و فقط « أمیر المؤمنین » صلوات الله علیه، با او جنگیدند و او را کشتند.

که باعث شد سپاه کفر بدون هیچ دستاوردی، عقب‌نشینی کند.

و « رشادت و شجاعت و قدرتِ ایمانی **أمیر المؤمنین** »،

« **أسوه حسنه** بودنِ » ایشان را بر « همگان »، اثبات شود.

مبارزه و ضربه « أمير المؤمنين » صلوات الله عليه،

که باعث کشته شدن « عمرو بن عبدود » شد،

آنقدر در « ظهور حق »، « مهم و تأثیرگذار » بود که

رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند:

« **ضَرْبُهُ عَلَى يَوْمِ الْخَنْدَقِ أَفْضَلُ مِنْ عِبَادَةِ الثَّقَلَيْنِ** »

دلیل چہارم:

قرآن، از حضرت ابراهیم صلوات الله علیه، « نام » برده است:

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ ... (ممتحنه/۴)

اما از « حضرت محمد صلی الله علیه و آله، « نام » نبرده است:

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ ... (أحزاب/۲۱)

پس⁷⁴ « مصادیق رسول » در هر زمان « أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ » اند.

مصدقِ « رسول » کیست؟

طبقِ دو آیه « میثاق »، « أمیر المؤمنین » صلوات الله علیه،

(و أئمة أطهار صلوات الله عليهم) قطعاً مصداق « رسول » هستند:

وَإِذَا أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْنُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ،

قَالَ: أَأَقْرَرْتُمْ؟ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَلِكُمْ إِصْرِي. قَالُوا: أَقْرَرْنَا، قَالَ: فَاشْهَدُوا. وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ (آل عمران / ٨١) (أحزاب / ٧)

يَا بَنِي آدَمَ؛ إِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي

فَمَنْ اتَّقَىٰ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (أعراف / ٣٥)

نظرِ شما؟

نتیجہ اول:

در « **أُسُوهِ** » بودن رسول اکرم صلی الله علیه و آله، شکّی نیست،

اما از میان « **خَوَاصِ مُؤْمِنِينَ** » (مانند جناب سلمان)،

آنان که در « **سَخَتْ تَرِینِ شَرَائِطٍ** »، (مثل جنگ اُحزاب)

« **هَمْرَاهِی** با **حَقّ** » آنان برای همه « **إِثْبَات** » شود،

می‌توانند « **شَاخَص** و **مَقْتَدَا** و **جَهْتِ نَمَا** » باشند.

در « صدر اسلام »،

حضرات: « حمزه و سلمان و مقداد و ابوذر و عمار، ... »،

قطعاً « شاخصِ حق » بودند.

و « امروز »،

« امام خمینی، امام خامنه‌ای، سید حسن نصرالله، ... »،

قطعاً « شاخصِ حق » هستند.

نکته پنجم:

مهمترین « خصوصیاتِ » اسوه‌ها؟

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ

فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ

إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ:

إِنَّا بُرَآءُكُمْ:

كَفَرْنَا بِكُمْ.

مِنْكُمْ

وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ

وَبَدَأَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ
الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ أَبَدًا

حَتَّى تُوْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدَهُ رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ (ممتحنه/۴)

برایتان در ابراهیم و آنان که با اویند اسوهای زیباست وقتی به قومشان گفتند:

ما از شما و آنچه بجای خدا می پرستید بیزاریم به شما کفر می ورزیم

و بین ما و شما دشمنی همیشگی رخ داده تا وقتی خدا را باور کنید ...

پس « خصوصیات افراد شاخص و اُسوه » عبارتست از:

۱- **قَالُوا:** (ابراز شفاف)،

۲- **إِنَّا بُرُءَاوُا:** (نفرت درونی)،

۳- **كَفَرْنَا بِكُمْ:** (نفرت بیرونی)،

۴- **بَدَا بَيْنَنَا:** (دشمنی دائمی با کُفر و کُفَّار).

۵- **عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا:** (توکل موحدانه).

نتیجہ دوم:

آیا این «أسوه» بودن،
فقط یک «توصیه» است؟

قطعاً « **خیر** »،

زیرا « **اطلاقِ اُسوه** بودن » در این « سه آیه »،

علاوه بر اعلامِ « شایستگی » و « جهت‌نما » بودنِ آن اُسوه‌ها،

« **وجوبِ تبعیتِ کامل** » از آنان را هم،

« **بیان** » می‌کند.

و مؤمنین « **باید** » همیشه و در هر حرکتی به آنان « **اِقتدا** » کنند.

نکته ششم:

وجوبِ اِقتدا برای « کیست »؟

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ ... (أحزاب/ ۲۱)
لَقَدْ كَانَ لَكُمْ « فِيهِمْ » أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ ... (ممتحنه/ ۶)

لِمَنْ كَانَ: } **يَرْجُوا:** } **اللَّهُ**
وَالْيَوْمَ الْآخِرَ
وَذَكَرَ اللَّهُ كَثِيرًا.

(أحزاب/ ۲۱) (ممتحنه/ ۶)

قطعا براي‌تان در (اقتدا به) رسول خدا، « همانند زیبائی » است،

برای^{۹۰} آنها که به خدا و روز آخرت امیدوارند و خدا را فراوان یاد می‌کند.

پس مؤمنینِ « موحد و آخرت‌نگر و ذاکر »،
« همیشه » و در « هر حرکتی در زندگی »،
به « هر فردی » از میان « خواصّ مؤمنین »،
که « شاخص » بودن خود را عملاً « اثبات » کند،
« **باید** **اقتدا** » و مشتاقانه از او « **تبعیت** » کنند.

نتيجة سوم:

اینکه: مؤمنینِ « موحد و آخرت‌نگر و ذاکر »، برای:

« شیه » حضرتِ « رسول اکرم » صلی الله علیه و آله،

و « شیه » حضرتِ « امیر المؤمنین » صلوات الله علیه شدن،

و برای « اسوه حسنه » و « شاخص » شدنِ خود،

« باید » بکوشند و هیچ فرصتی را از دست ندهند.

مرور آیه ۲۱ احزاب:

اُسُوِه، همیشه و در همه اَبَعَادِ زندگی، مقتدا است.

اُسُوِه، در پیچ‌هایِ **مهم** تاریخ، « **شاخص** » است.

خواصّ مؤمنین هم می‌توانند « **جهت‌نما** » باشند.

« **اِقتداء** » به « **اُسُوِه حسنه** »، « **واجب** » است.

مؤمنین، برای « **اُسُوِه حسنه** » شدن باید بکوشند.

خدایا؛

ما را در «شناختِ اُسوه» زمانِ خود،

و در «تبعیتِ مشتاقانه» از او،

و در کوشش برای «شاخصِ حقّ شدن» یاری،

و در «ظهورِ حقّ» در جهان ما را «سهیم» فرما.

السلام عليكم و
رحمة الله وبركاته

